

Právní režim přírodních zdrojů na nebeských tělesech

Abstrakt

Cílem práce je popsat právní režim přírodních zdrojů na nebeských tělesech. V posledních měsících a letech se stále častěji spekuluje o těžbě na Měsíci a na asteroidech a tato práce se ve svých sedmi částech věnuje právnímu režimu takových aktivit. Zejména zda jsou takové aktivity z hlediska mezinárodního práva možné, jak jsou upraveny a jaký je potenciální budoucí vývoj v této oblasti.

Aby bylo možné věnovat se úvahám o právním režimu přírodních zdrojů na nebeských tělesech, je nezbytné se napřed seznámit se základními pojmy kosmického práva, mezi které patří kosmický prostor, nebeská tělesa a kosmické zdroje, jejichž vymezení je předmětem první části práce.

Druhá část popisuje vývoj mezinárodního kosmického práva, od prvních zmínek o něm, až po vytvoření dvou významných mezinárodních dokumentů v této oblasti, Kosmické smlouvy a Dohody o Měsíci. Obě mezinárodní smlouvy jsou v jednotlivých kapitolách analyzovány a porovnány jak z hlediska jejich mezinárodního přijetí, tak z hlediska úpravy aktivit v oblasti kosmických zdrojů v nich obsažené. Následně je naznačen jejich možný budoucí vývoj.

Ve třetí části jsou představeny základní zásady, na kterých by měly dbát státy při vytváření svých vnitrostátních právních úprav. Dále jsou popsány relevantní části národních legislativ a stanoviska vybraných států, zejména těch, které se označují za kosmické velmoci, Evropské kosmické agentury a pro srovnání také Evropské unie.

Čtvrtá a pátá část se věnují hlavní výzkumné otázce. Je v nich analyzován a následně porovnáván právní režim přírodních zdrojů na nebeských tělesech na základě Kosmické smlouvy, respektive Dohody o Měsíci. Dohodě o Měsíci je věnována zvláštní pozornost i přes její ne příliš velký mezinárodní význam a jsou předloženy argumenty svědčící ve prospěch jejího možného uznání více státy v budoucnu. V obou případech je argumentováno, že zásada zákazu přivlastnění kosmického prostoru včetně nebeských těles, vyjádřená v obou mezinárodních smlouvách, se na kosmické zdroje nevztahuje.

Šestá část stručně popisuje právní režim mořského dna a jeho podzemí za hranicemi pravomocí států a srovnává jeho vývoj s vývojem právního režimu kosmických zdrojů a jeho úpravu s úpravou obsaženou v Kosmické smlouvě a Dohodě o Měsíci. Autor následně používá

režim mořského dna jako inspiraci pro možný budoucí vývoj mezinárodního režimu podle Dohody o Měsíci.

V závěrečné sedmé části jsou shrnuty poznatky, kterých bylo v průběhu práce dosaženo.

Klíčová slova: kosmické zdroje, nebeská tělesa, právní režim